

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Системний аналіз діяльності фармацевтичних закладів

для здобувачів вищої освіти 5 курсу заочної форми здобуття освіти
освітньої програми «Фармація»
спеціальності «226 Фармація, промислова фармація»
галузі знань «22 Охорона здоров'я»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

НЕМЧЕНКО

Алла
Семенівна

asnemchenko@ukr.net

НАЗАРКІНА

Вікторія
Миколаївна

victory.nazarkina@gmail.com

МІЩЕНКО

Вікторія
Іванівна

viktoriamischenko@ukr.net

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра організації та економіки фармації
- 2. Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Валентинівська, 4, 3-й поверх, т. 057-67-91-70.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <http://economica.nuph.edu.ua/>
- 4. Інформація про викладачів:**

НЕМЧЕНКО Алла Семенівна
професор ЗВО кафедри організації та економіки фармації НФаУ, доктор фарм. наук, кандидат економічних наук, Заслужений діяч науки і техніки України

НАЗАРКІНА Вікторія Миколаївна
професор ЗВО кафедри організації та економіки фармації НФаУ, доктор фарм. наук, професор.

Міщенко Вікторія Іванівна
доцент ЗВО кафедри організації та економіки фармації НФаУ, кандидат фарм. наук.
- 5. Консультації** відбуваються щовівторка з 9.00 до 12.00 та щоп'ятниці з 13.00 до 17.00 (Міщенко В.І.) на кафедрі організації та економіки фармації.
- 6. Анотація освітньої компоненти:** навчальна дисципліна «Системний аналіз діяльності фармацевтичних закладів» є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти другого рівня (бакалавр) 5 курсу заочної форми здобуття освіти 8.12020101 “Фармація” 226 Фм(4,бз) мед дз; 226 Фм(4,бз)дв дз
- 7. Мета викладання освітньої компоненти** «Системний аналіз діяльності фармацевтичних закладів» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних основ, важливих професійних навичок щодо

організації фармацевтичної забезпечення населення, зокрема здобуття системних знань про організаційно-економічні аспекти фармацевтичної діяльності в сучасних умовах.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.*
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності*
- ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.*
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.*
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.*
- ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.*
- ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.*
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).*
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).*

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.*
- СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.*
- СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.*
- СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними*
- СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.*
- СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.*
- СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань*
- СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.*
- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.*
- СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.*
- СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички*

9. Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.*
- ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.*
- ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень*
- ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.*
- ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.*
- ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.*
- ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним ісамокритичним.*
- ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.*

10. Статус освітньої компоненти: вибіркова

11. Пререквізити освітньої компоненти: *Організація та економіка фармації», «Методологія та логіка наукових досліджень», «Менеджмент та маркетинг у фармації»,*

12. Обсяг освітньої компоненти; *на вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 16 аудиторних годин (4 лекції (Л), 12 практичних занять (ПЗ), самостійна робота 74, Залік*

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти:

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Сучасні методи аналізу та планування торгово-фінансової діяльності аптек та фармацевтичних фірм

Тема 1. Аптечна практика: основи системного аналізу

Тема 2. Аналіз та планування основних економічних показників діяльності аптеки: рецептура

Тема 3. Аналіз та планування основних економічних показників діяльності аптеки: рецептура

Тема 4. Аналіз беззбитковості (CVP-аналіз) діяльності аптечного закладу

Змістовий модуль 2. Економічні механізми регулювання фармацевтичної діяльності

Тема 5. Основи фінансового аналізу. Оцінка майнового стану підприємства. Аналіз структури і динаміки балансу

Тема 6. Аналіз ліквідності і платоспроможності аптечного закладу

Тема 7. Оцінка рентабельності і ділової активності аптечного закладу

Тема 8. Аналіз цінових характеристик ЛЗ: ліквідності цін, адекватності платоспроможності і доступності

14. Види та форми контролю:

Види та форми контролю

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо)

Контроль змістових модулів: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо)

Форма семестрового контролю: семестровий залік

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів 30 за 1-4 заняття, До змістового модулю 2, мінімальна кількість балів 30 за 5-8 заняття. До практичних занять 4 входять по 2 теми. Семестровий залік з модуля: «Системний аналіз діяльності фармацевтичних закладів» мінімальна кількість балів 60 – максимальна 100.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, пройти тести до кожної з 8 тем 4 заняття.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Система оцінювання з освітньої компоненти:

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1: Сучасні методи аналізу та планування торгово-фінансової діяльності аптек та фармацевтичних фірм - оцінювання тем (1-4) (робота на заняттях 1-4): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	50 (50 %)
Змістовий модуль 2: Економічні механізми регулювання фармацевтичної діяльності - оцінювання тем (5-8) (робота на заняттях 5-8): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); контроль змістового модуля 2 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	50 (50 %)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та

під час контролю змістового модуля

16. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності: ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних заняттях, контролю змістових модулів (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійна робота щодо написання рефератів по темам 1-8 повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її не зарахування.

Політика щодо відвідування занять: здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки при відвідуванні занять.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Аудит: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, В. М. Чернуха та ін. – Х.: НФаУ, 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/8693</i> 2. <i>Основи економіки фармації : навч. посіб. для студ. ВНЗ / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Х. : НФаУ, 2015. – 518 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/8784</i> 3. <i>Організація та економіка фармації. Ч.3. Основи економіки фармації: нац. підруч. для студентів фармац.ф-тів ВНЗ МОЗ України/ А.С. Немченко, Г.Л. Панфілова, В.М. Назаркіна та ін.; за ред. А.С. Немченко.– Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2017.– 272 с.– (Національний підручник).</i> 4. <i>Немченко А. С., Назаркіна В. Н., Міщенко В. І. Системний аналіз діяльності фармацевтичних закладів : метод. рек. для самостійної роботи студентів / за ред. проф. А. С. Немченко. – Х. : НФаУ, – 47 с.</i> 5. <i>Системний аналіз діяльності фармацевтичних закладів : метод. рек. для практичних та семінарських занять – Вид. 2-ге, перероб. та допов. – за ред. проф. А. С. Немченко. – Х. : НФаУ, – 83 с.</i>
Додаткова література для поглибленого вивчення	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Бродський Ю. Б. Системний аналіз в економіці : Навч. посібник / Ю. Б. Бродський, К. В. Молодецька, О. М.</i>

<p>освітньої компоненти</p>	<p><i>Николюк. – Житомир, 2014. – 173 с.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Лямец, В. И. <i>Основы общей теории систем и системный анализ : учеб. пособие для студ. вузов / Лямец В. И., Успенко В. И. – Х. : БУРУН и К ; К. : КНТ, 2015. – 302 с</i> 3. <i>Системний аналіз. Навч. посібник / О. М. Роїк, А. А. Шиян, Л.О. Нікіфорова. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 83 с.</i> 4. <i>Complex systems analysis: towards holistic approaches to health systems planning and policy : Bulletin of the World Health Organization 2011;89:242-242. doi: 10.2471/BLT.11.087544/ Pourbohloul B., Kieny M.-P. – WHO, 2011. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.who.int/bulletin/volumes/89/4/11-087544/en/</i> 5. <i>Guideline for the Systems Analysis Investigation of Incidents; Revision №: 3, Approval Date: August 2016. – 78 p. https://hse.ie/eng/about/QAVD/Incident-Management/HSE-Systems-Analysis-Investigation-Guidelines-Part-1-and-Part-2.pdf</i> 6. <i>Systems analysis methodology handbook. A Coordinated Approach to Reviewing Clinical Adverse Events and Close Calls. – 2014. – 66 с.</i> 7. <i>Guideline for the Systems Analysis Investigation of Incidents; Revision №: 3, Approval Date: August 2016. – 78 p. https://hse.ie/eng/about/QAVD/Incident-Management/HSE-Systems-Analysis-Investigation-Guidelines-Part-1-and-Part-2.pdf</i>
<p>Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Сайт кафедри організації та економіки фармації НФаУ – https://economica.nuph.edu.ua/</i> 2. <i>Сторінка бібліотеки на сайті НФаУ – https://nuph.edu.ua/naukova-biblioteka/</i> 3. <i>сайт Наукової бібліотеки НФаУ – https://lib.nuph.edu.ua/</i> 4. <i>Державний реєстр ЛЗ (Експертний центр ЛЗ) http://www.drlz.kiev.ua</i> 5. <i>Довідник лікарських засобів http://www.drlz.kiev.ua</i> 6. <i>Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ)- http://www.who.int/ru/</i> 7. <i>Верховної Ради України – http://rada.gov.ua/</i> 8. <i>Кабміну України (урядовий портал)– http://www.kmu.gov.ua/</i> 9. <i>Міністерство охорони здоров'я України – http://www.moz.gov.ua/ua/portal/</i> 10. <i>Міністерство економіки України – http://www.me.gov.ua/</i> 11. <i>Держ. служби статистики України – http://www.ukrstat.gov.ua/</i> 12. <i>Державна лікслужба України – http://www.diklz.gov.ua/</i>
<p>Система дистанційного навчання Moodle</p>	<p>https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=4321</p>

18. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: персональний комп'ютер (ноутбук), Zoom, Moodle, інформаційно-пошукові системи